

Czwarty rok realizacji działań ochronnych w rezerwacie Baranie Góry

2020-02-05

W styczniu br. pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie w obecności przedstawicieli Nadleśnictwa Dwukoły odebrali kolejny etap prac z zakresu czynnej ochrony w rezerwacie przyrody Baranie Góry. Polegały one na poprawie warunków świetlnych w runie świetlistych dąbrów poprzez usunięcie warstwy podszytu i przerzedzenie górnej warstwy drzewostanu. Działania przeprowadzone zostały przez Nadleśnictwo Dwukoły w okresie jesienno-zimowym, z uwagi na ochronę runa i roślinności zielnej, w tym w szczególności gatunków charakterystycznych dla dąbrów. Cała pozyskana podczas działań biomasa – pędy krzewów, pnie i gałęzie ściętych drzew - zostały wywiezione poza rezerwat przyrody, aby ograniczyć eutrofizację siedliska. Eutrofizacja, będąca m.in. efektem rozkładu biomasy i uwolnienia do gleby dużych ilości substancji biogennych, to jedno z głównych zagrożeń dla świetlistych dąbrów, które z natury swojej są siedliskami mezotroficznymi tj. średnio żyznymi.

Poza działaniami obejmującymi zasięgiem zbiorowiska leśne, w rezerwacie odkrzaczono i wykoszono niewielką łąkę, która na etapie ustanawiania planu ochrony została zakwalifikowana jako ekstensywnie użytkowana łąka świeża (rajgrasowa) - zbiorowisko podlegające ochronie z mocy dyrektywy siedliskowej. Cała biomasa, zgodnie z zaleceniami eksperckimi, została usunięta poza rezerwat przyrody, w celu zmniejszenia eutrofizacji siedliska i ograniczenia warstwy tzw. wojłoku, który utrudnia rozwój roślinności łąkowej.

W 2020 r. w rezerwacie przyrody Baranie Góry planowany jest monitoring efektów podejmowanych dotychczas działań ochronnych, którego głównym celem będzie ocena wpływu na roślinność runa. Oczekiwany efekt jest zwiększony udział ilościowy gatunków charakterystycznych dla dąbrów przy jednoczesnym powstrzymaniu ekspansywnych gatunków mogących w sprzyjających warunkach zdominować powierzchnie objęte działaniami, takich jak trzcinnik piaskowy i jeżyny.

Środkowo-wschodnia Polska to centrum zasięgu świetlistych dąbrów. W przyszłości, jeżeli realizacja planu ochrony przyniesie oczekiwane rezultaty, rezerwat przyrody Baranie Góry ma szansę stać się miejscem występowania największych powierzchniowo płatów świetlistych dąbrów w Polsce. Warto w tym miejscu przypomnieć, że świetliste dąbrowy powstały tu przed laty i były utrzymywane dzięki ekstensywnemu wypasowi owiec, stąd też nazwa rezerwatu - Baranie Góry.

Wyjątkowo, jak na warunki nizinne, urozmaicona rzeźba terenu, znaczne (około 30 m) przewyższenia i strome zbocza wzniesień morenowych znacznie utrudniały prace. Do ścinki i wywozu drzew konieczne było wykorzystanie forwarderów - specjalistycznych ciągników samozaładowczych, które dzięki swojej konstrukcji mogą być wykorzystywane nawet na stromych zboczach, załadowując ścięte drzewa przy pomocy żurawia, co pozwala wywozić pozyskany surowiec z lasu bez kontaktu kłody z podłożem. Realizacji opisanych wyżej działań nie byłaby możliwa bez dużego zaangażowania pracowników Nadleśnictwa Dwukoły, za co serdecznie dziękujemy.